
Perhon Honkahuhdan tuulivoimapuiston 110 kV voimajohdon pesimälinnustoselvitys 2023

SISÄLLYSLUETTELO

Johdanto	3
Raportista	3
Selvitysalueen yleiskuvaus	3
Työstä vastaavat henkilöt	4
Tutkimusmenetelmät	5
Sovellettu kartoituslaskenta	5
Epävarmuustekijät	5
Tutkimusalueen linnustosta	6
Lajikohtaista tarkastelua	6
Tulokset ja päätelmät.....	8
Kirjallisuus.....	10

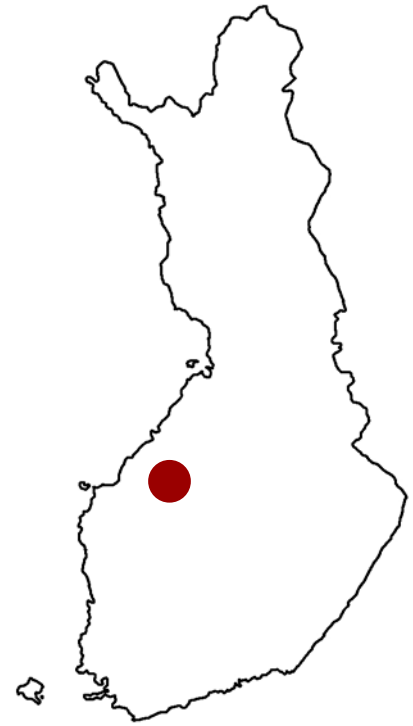
*Tähän raporttiin suositetaan viittaamaan seuraavasti:
Ahlman, S. 2023: Perhon Honkahuhdan tuulivoimapuiston 110 kV
voimajohdon pesimälinnustaselvitys 2023. Ahlman Group Oy.*

JOHDANTO

Tämä raportti esittelee Sweco Finland Oy:n Ahlman Group Oy:ltä tilaaman Perhon Honkahuhdan tuulivoimapuiston voimajohdon pesimälinnustoselvityksen tulokset, joiden perusteella voidaan huomioida mahdollisesti linnustollisesti arvokkaat alueet hankesuunnittelussa.

Pohjan Voima Oy ja Ilmatar Energy Oy suunnittelevat tuulivoimaloiden rakentamista Honkahuhdan alueelle. Tuulivoimapuisto koostuu tuulivoimaloista perustuksineen, niitä yhdistävistä maakaapeleista, sähköasemasta sekä tuulivoimaloita yhdistävistä teistä. Hankkeeseen sovelletaan YVA-lain (252/2017) mukaista ympäristövaikutusten arviointimenettelyä.

Osana hankesuunnittelua toteutettiin pesimälinnustoselvitys kahdelta eri voimajohtoreitiltä. Tavoitteena oli selvittää reitin varrella pesivää lajistoa sekä paikantaa mahdolliset linnustollisesti arvokkaat alueet.

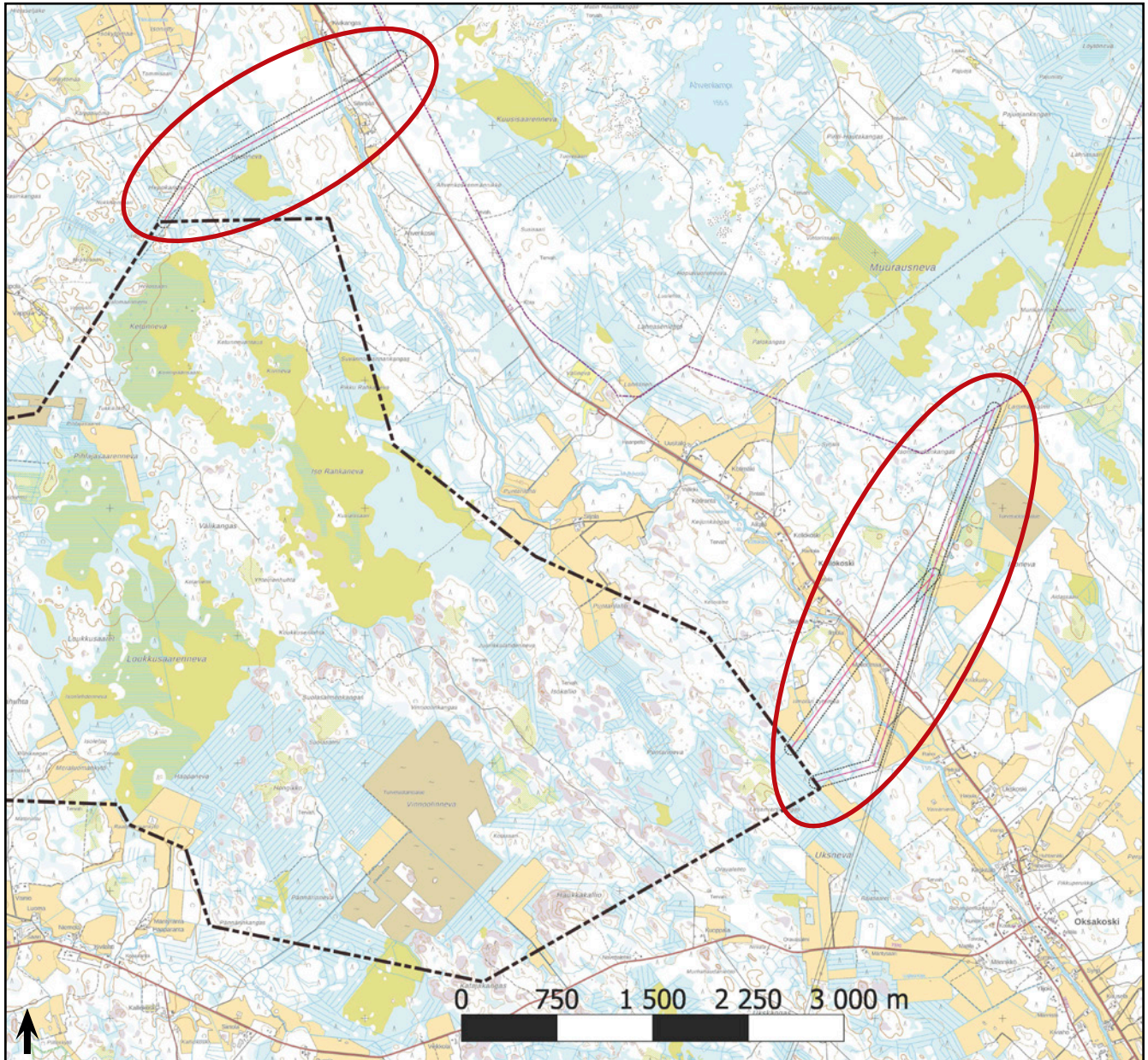
RAPORTISTA

Tässä raportissa esitetään touko–kesäkuun välisenä aikana 2023 toteutetun pesimälinnustoselvityksen tulokset. Raportti käsittää yleis- ja pohjatietojen lisäksi kuvaukset tutkimusmenetelmistä sekä inventointien tulokset ja mahdolliset maankäyttösuositukset.

SELVITYSALUEEN YLEISKUVAUS

Honkahuhdan suunniteltu tuulivoimapuisto sijaitsee noin 11 kilometriä Perhon keskustan luoteispuolella Peltokankaan, Kellokosken ja Haukankylän välisellä alueella. Alue rajautuu länsilaidaltaan sekä Vetelin että Vimpelin kuntiin. Tutkimusalue on noin 3 435 hehtaarin laajuinen kokonaisuus, joka levittäytyy länsilaidan Puukkoniemenkankaalta, itäosan Linjanvarsikankaaseen sekä pohjoispuolen Heponevalta eteläosan Pännärinnevalle. Alueella on hyvin runsaasti luonnontilaisia ja laajoja soita, ojitusaluja, eri ikäluokkien kangasmetsiä, hakkuualoista varttuneisiin metsiin sekä turvetuotantoalueita ja peltolohkoja. Alueella ei ole järviä tai lampia, mutta Patanan tekojärven täyttökanava halkoo luoteisosaa.

Hankkeeseen suunniteltu 110 kV voimajohdon pohjoinen vaihtoehto on noin 2,3 kilometriä pitkä. Se lähtee hankealueen pohjoislaidalta koilliseen (kuva 1). Linjaus kulkee Heponevan pohjoispuolelta Perhonjoen yli ja ylittää Kokkolantien, kunnes se päättyy suunnitellun Ahvenlammen tuulivoimapuiston rajalle. Eteläinen vaihtoehto on yhteensä noin 5,0 kilometriä pitkä ja se lähtee koilliseen hankealueen itäkulmasta kahtena eri reittilinjauksena (kuva 1). Molemmat ylittävät pieniä peltoja ja Perhonjoen, kunnes ne yhtyvät Isonnevan länsipuolella. Itäisempi reitti kulkee lähes koko matkan jo olemassa olevan johtokäytävän rinnalla jatkuen Ahvenlammen tuulivoimapuiston rajalle Lammassalmeen. Kaikkien reittien varrella on pääosin tavanomaista talousmetsää, ojitettuja soita, pieniä peltoja ja muita pienipiirteisiä elinympäristöjä.

Kuva 1. Voimajohtojen keskilinjat (pinkit viivat) ja tutkimusalueet (musta katkoviivat) suhteessa Honkahuudan tuulivoimapuistoon (paksu musta katkoviiva). Voimajohtojen sijainnit on merkitty punaisin ellipsein. Pohjakartta: Maanmittauslaitoksen avoin data 2023.

TYÖSTÄ VASTAAVAT HENKILÖT

Perhon Honkahuudan 110 kV voimajohdon pesimälinnustoselvityksen maastotöistä vastasivat Hannu Honkonen ja ympäristöhoitaja Toni Ahlman, jotka ovat tehneet hyvin runsaasti linnustoselvityksiä yli kymmenen vuoden ajan. Honkosella on usean vuosikymmenen ja Ahlmanilla noin 25 vuoden aktiivinen lintuharrastustausta. Raportin laati luontokartoittaja Santtu Ahlman.

TUTKIMUSMENETELMÄT

SOVELLETTU KARTOITUSLASKENTA

Tutkimusalueella tehtiin yhteensä neljä kartoituslaskentaa, joista kaksi ensimmäistä liito-oravaselvityksen yhteydessä 15.5. ja 25.5. sekä loput kaksi 31.5. ja 4.6. Voimajohtoreitit inventoitiin näin ollen kaksi kertaa.

Kartoituslaskennat toteutettiin kaikkien voimajohtoreittien varrelta siten, että suunniteltujen reittilinjojen molemmin puolin inventoitiin 50 metriä leveä alue. Kokonaisleveys oli näin ollen 100 metriä. Painopisteenä olivat uhanalaiset, EU:n lintudirektiivin liitteen I lajit sekä Suomen erityisvastuulajit. Myös muuta lajistoa kartoitettiin. Kartoituslaskennassa kaikkien lajien reviirit merkittiin kartalle paikan päällä maastossa ja sijainti varmistettiin GPS-vastaanottimen avulla. Maastotyöt tehtiin aamuisin pääosin noin klo 3.00–11.00 välisenä aikana. Sääolosuhteet olivat hyvät, eli aamulla oli tyyntä tai heikkoa tuulta (taulukko 1). Pareiksi tulkittiin seuraavat havainnot: laulava koiras, varoitteleva koiras, nähty koiras, varoitteleva naaras, nähty naaras, varoitteleva pari ja nähty pari.

EPÄVARMUUSTEKIJÄT

Pesimälinnustaselvitysten epävarmuustekijät liittyvät tyypillisesti liian pieneen käyntikertojen määrään sekä niiden ajoittamiseen suhteessa vuodenaikaan ja vuorokauden aikaan. Lisäksi sääolosuhteet vaikuttavat lajien löytymiseen. Tässä selvityksessä ei ole erityisiä epävarmuustekijöitä, sillä tutkimusalue kartoitettiin järjestelmällisesti kahdesti.

Taulukko 1. Sääolosuhteet inventointipäivittäin.

<i>Päivä- määrä</i>	<i>Lämpötila alussa</i>	<i>Lämpötila lopus</i>	<i>Pilvisyys alussa</i>	<i>Pilvisyys lopus</i>	<i>Tuuli alussa</i>	<i>Tuuli lopus</i>
15.5.	12 °C	19 °C	2/8	1/8	2 m/s S	3 m/s SW
25.5.	8 °C	13 °C	7/8	8/8	2 m/s NW	4 m/s NW
31.5.	7 °C	11 °C	8/8	8/8	4 m/s SW	5 m/s W
4.6.	6 °C	9 °C	8/8	8/8	2 m/s W	3 m/s NW

Lajit, joista kerättiin kaikki reviirihavainnot:

- ▶ Vesilinnut
- ▶ Metsäkanalinnut
- ▶ Peltokanalinnut
- ▶ Haikarat
- ▶ Päiväpetolinnut
- ▶ Rantakanalinnut
- ▶ Kurki
- ▶ Kahlaajat (ei metsäviklo, lehtokurppa)
- ▶ Lokkilinnut
- ▶ Uuttukyyhky, turkinkyyhky, turturikyyhky
- ▶ Käki
- ▶ Pöllöt
- ▶ Kehräjä
- ▶ Tervapääsky
- ▶ Kuningaskalastaja
- ▶ Tikat
- ▶ Kiurut
- ▶ Pääskyt
- ▶ Niittykirvinen
- ▶ Västäräkit
- ▶ Tilhi
- ▶ Koskikara
- ▶ Peukaloinen
- ▶ Satakieli
- ▶ Sinipyrstö
- ▶ Leppälinnut
- ▶ Taskut
- ▶ Sirkkalinnut
- ▶ Kultarinnat
- ▶ Kerttuset
- ▶ Pensaskerttu ja kirjokerttu
- ▶ Idänuunilintu ja sirittäjä
- ▶ Pikkusieppo
- ▶ Viiksitimali
- ▶ Pyrstötiainen
- ▶ Töyhtötiainen, hömötiainen, lapintiaainen
- ▶ Pähkinänakkeli
- ▶ Kuhankeittäjä
- ▶ Lepinkäiset
- ▶ Tervapääsky
- ▶ Närhi, pähkinähakki, kuukkeli, harakka
- ▶ Varpunen
- ▶ Järripeippo
- ▶ Viherpeippo
- ▶ Kirjosiipikäpylintu ja isokäpylintu
- ▶ Punavarpunen
- ▶ Taviokuurna
- ▶ Nokkavarpunen
- ▶ Sirkut (ei keltasirkku)

TUTKIMUSALUEEN LINNUSTOSTA

Suunniteltujen voimajohtoreittien varrelta löydettiin yhteensä 20 eri pesivää lintulajia (taulukko 2). Lajisto on vähäistä, sillä reitit ovat lyhyitä. Tutkimusalueelta löydettiin yhteensä kuuden huomionarvoisen lajin reviirit (taulukko 3).

LAJIKOHTAISTA TARKASTELUA

Tässä osiossa esitetään yleispiirteisesti tutkimusalueella pesineiden lajien tietoja. Kustakin lajista kerrotaan suomalaisen nimen lisäksi tieteellinen nimi. Palstan oikeassa reunassa on merkitty punaisella hakasulkuihin lajin mahdollinen uhanalaisuusluokitus (EN = erittäin uhanalainen, VU = vaarantunut, NT = silmälläpidettävä, RT = alueellisesti uhanalainen, L = lintudirektiivin laji ja V = Suomen erityisvastuulaji). Lajiluettelossa käytetään termeinä sekä reviiriä että pesiviä paria. Molemmat tarkoittavat kuitenkin pesimähavaintoja.

Laji	1	2	Laji	1	2
Teeri	-	2	Punakylkirastas	x	x
Lehtokurppa	x	-	Pensaskerttu	-	1
Käki	1	1	Pajulintu	x	x
Metsäkivoinen	x	x	Kirjosieppo	x	-
Rautiainen	-	x	Sinitiainen	-	x
Punarinta	-	x	Talitiainen	x	x
Leppälintu	-	1	Hömötiainen	1	-
Pensastasku	1	1	Närhi	1	1
Mustarastas	-	x	Peippo	x	x
Laulurastas	x	x	Keltasirkku	-	x
Lajeja yhteensä				12	17

Taulukko 2. Tutkimusalueen pesimälinnusto vuonna 2023 voimajohtoreiteittäin (reitti 1 on pohjoinen ja reitti 2 eteläinen). Parimääräarvio (numerot sarakkeissa) esitetään vain niistä lajeista, joita inventoitiin systemaattisesti.

Teeri (*Tetrao tetrrix*)

[L][V]

Eteläisen reitin varrella oli kaksi paria (reviirikartta 1). Teeret pesivät monenlaisissa metsäisissä elinympäristöissä. Se on EU:n lintudirektiivin I-liitteen laji ja Suomen erityisvastuulaji.

Leppälintu (*Phoenicurus phoenicurus*)

[V]

Eteläisen reitin varrella oli yksi reviiri (reviirikartta 1). Leppälintu pesii vanhemmissa metsissä, asutuksen piirissä ja runsaimmin mäntykankailla. Se on Suomen erityisvastuulaji.

Pensastasku (*Saxicola rubetra*)

[VU]

Molemman reitin varrella oli yksi reviiri (reviirikartta 1). Pensastasku pesii nimensä mukaisesti erilaisilla avoimilla ja puoliavoimilla pensaikkomailla. Se on valtakunnallisessa uhanalaisuusluokituksessa vaarantunut.

Pensaskerttu (*Sylvia communis*)

[NT]

Eteläisen voimajohtoreitin varrella oli yksi reviiri (reviirikartta 1). Pensaskerttu pesii nimensä mukaisesti erilaisilla puoliavoimilla pensaikkomailla ja metsänlaiteilla. Se on valtakunnallisessa uhanalaisuusluokituksessa silmälläpidettävä.

Hömötiainen (*Poecile montanus*)

[EN]

Pohjoisen reitin varrella oli yksi reviiri (reviirikartta 1). Hömötiainen on erityisesti vanhojen havumetsien pesijä, joka vaatii sopivia kolopuita reviiriltään. Se on valtakunnallisessa uhanalaisuusluokituksessa erittäin uhanalainen.

Närhi (*Garrulus glandarius*)

[NT]

Molemman reitin varrella oli yksi reviiri (reviirikartta 1). Närhi pesii tyypillisesti havupuuvaltaisissa iäkkäissä metsissä. Se on valtakunnallisessa uhanalaisuusluokituksessa silmälläpidettävä.

Laji	Pareja reitti 1	Pareja reitti 2	Pareja yhteensä	Lintudirektiivin I-liitteen laji	EVA	Uhanalaisuusluokitus
Teeri	-	2	2	x	x	-
Leppälintu	-	1	1	-	x	-
Pensastasku	1	1	2	-	-	VU
Pensaskerttu	-	1	1	-	-	NT
Hömötiainen	1	-	1	-	-	EN
Närhi	1	1	2	-	-	NT
Yhteensä	3 paria	6 paria	9 paria	5 lajia	4 lajia	13 lajia

Taulukko 3. Tutkimusalueella vuonna 2023 pesineet huomionarvoiset lintulajit luokituksineen ja reitti-kohtaisesti (reitti 1 on pohjoinen ja reitti 2 eteläinen). EN = erittäin uhanalainen, VU = vaarantunut, NT = silmälläpidettävä. EVA = Suomen erityisvastuulaji.

TULOKSET JA PÄÄTELMÄT

Suunniteltujen voimajohtoreittien varrelta havaittiin yhteensä 20 pesivää lintulajia. Pohjoisella reitillä (reitti nro 1) havaittiin 12 eri lajia ja eteläisellä reitillä (nro 2) 17 eri lajia (taulukko 2). Havaituista lajeista yhteensä kuusi on huomionarvoisia lajeja. Niistä yksi on EU:n lintudirektiivin I-liitteen laji, kaksi Suomen erityisvastuulajeja, kaksi silmälläpidettäviä, yksi vaarantunut ja yksi erittäin uhanalainen valtakunnallisessa uhanalaisuusluokituksessa (taulukko 3). Huomionarvoisia lajeja löydettiin yhteensä kolme paria pohjoiselta reitiltä ja kuusi paria eteläiseltä reitiltä.

Suurin osa huomionarvoisista lajeista on varsin yleisiä ja runsaslukuisia pesijöitä. Metsälajisto, kuten hömötiainen, on uhanalaistunut metsähakkuiden vuoksi, mutta pesiviä pareja löydettiin vain yksi.

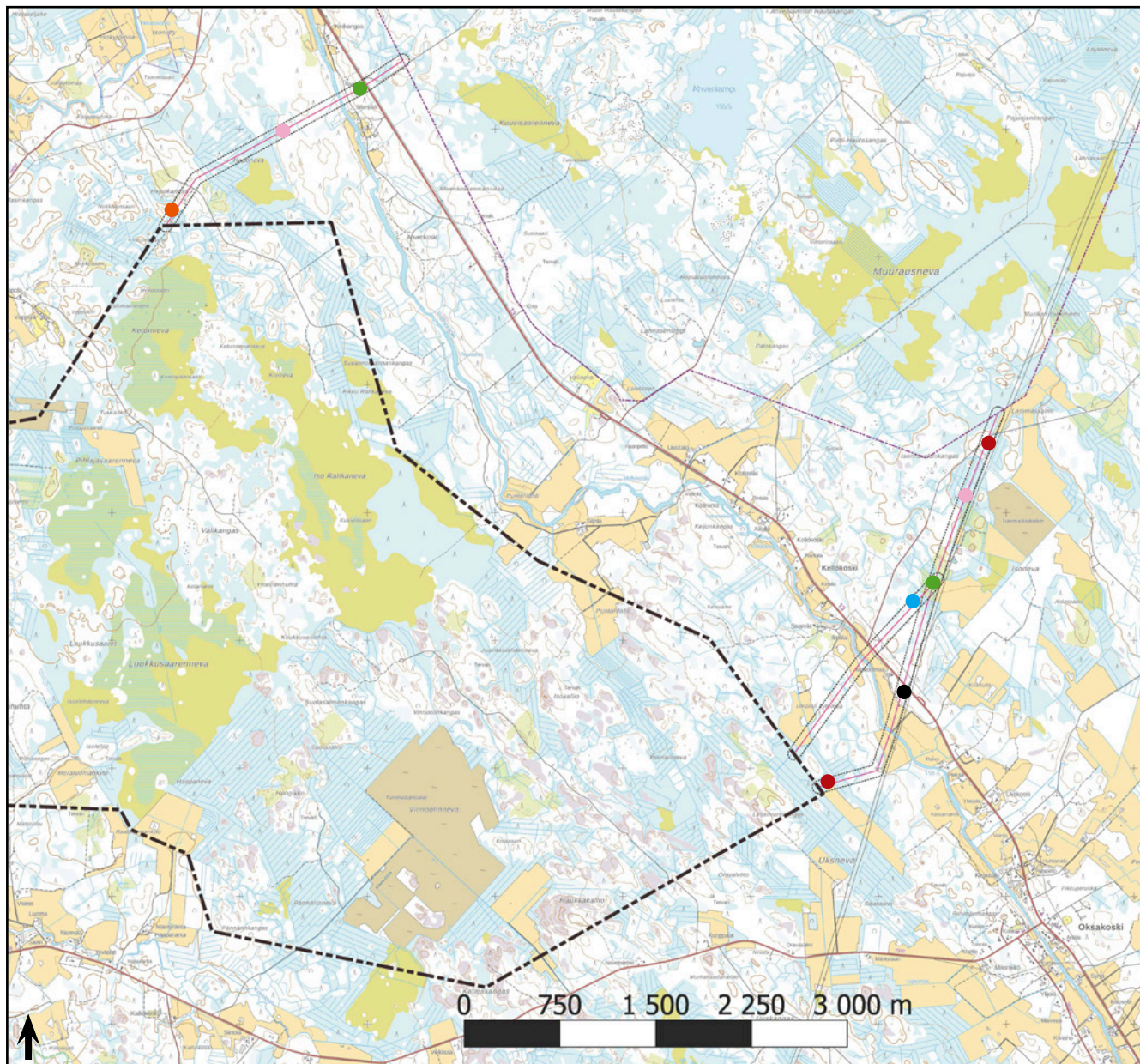
Kokonaisuutena voidaan todeta, että voimajohtoreitin linjauksen varrelta ei löydetty linnustollisesti arvokkaita alueita tai selviä huomionarvoista lajien reviirikeskittymiä, joiden vuoksi olisi syytä antaa erityisiä maankäyttösuosituksia.

Reviirikartta 1.

Teeren (2 paria), leppälinnun (1 pr), pensastaskun (2 pr), pensaskertun (1 pr), hömötiaisen (1 pr) ja närhen (2 pr) reviirit.

Teeri	Pensastasku	Hömötiainen
Leppälintu	Pensaskerttu	Närhi

Pohjakartta: Maanmittauslaitoksen avoin aineisto 2023.

KIRJALLISUUS

Ahlman, S. 2023:

Perhon Honkahuhdan tuulivoimapuiston 110 kV voimajohdon liito-oravaselvitys 2023.
Ahlman Group Oy.

Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U-M. (toim.) 2019:

Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2019.
Ympäristöministeriö ja Suomen ympäristökeskus, Helsinki.

Mäkelä, K. & Salo, P. 2021:

Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi. Opas tekijälle, tilaajalle ja viranomaiselle.
Suomen ympäristökeskuksen raportteja 47/2021.

Saurola, P., Valkama, J. & Velmala, W. 2013:

Suomen Rengastusatlas. Osa 1. Luonnontieteellinen keskusmuseo ja ympäristöministeriö.
Helsinki.

Sierla, L., Lammi, E., Mannila, J. & Nironen, M. 2004:

Direktiivilajien huomioon ottaminen suunnittelussa.
Suomen Ympäristö 742. Ympäristöministeriö.

Söderman, T. 2003:

Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi – kaavoituksessa, YVA-menettelyssä ja
Natura-arvioinnissa. Ympäristöopas 109. Suomen ympäristökeskus. Helsinki.

Valkama, J., Saurola, P., Lehikoinen, A., Lehikoinen, E.,

Piha, M. Sola, P., & Welmala, W. 2014:

Suomen Rengastusatlas. Osa II. Luonnontieteellinen keskusmuseo ja ympäristöministeriö.
Helsinki.

Ympäristöministeriö a) luontodirektiivin II, IV ja V -liitteiden lajit

<http://www.ymparisto.fi/default.asp?node=9045&lan=fi#a7>.

Santtu Ahlman
Toimitusjohtaja
Ahlman Group Oy

